

מראה כהן

שלו השערות. רק שישמשו בהם נפרדים תח"י הממשש. עמ"ד. אבנם אלה הם השערות של שערות אבותינו. כי אינם כפי קבלתנו מרבותיו הקדושים. וגם בל"א אין פשוטו של מקרא מכינס להלומותיו ודבריו. לא"כ דמלת נח ק אינו שם תאר להמקום בעור הראש. שהרי בעור ההוא אין שום שיוי. רק הוא שם להשערות עממן שממחוקן תח"י הממשש בהן. וא"כ איך כחוב הדר הוא ומראה הנחק אין עמוק. וכי על מראה השערות אט דנין בהנחק. ונ"ל עוד דנחק אינו רק בראש או בזקן. אבל בשאר מקום כגון שער. כגון בזקן ההחון. או על החזה. שיש אדם שגדלניו לו שם שערות. או בשער בית השחי תחת הזרועות. במקום המנוחה שם. אין שם דין נחק [ומילי מדלה מוכר בתורה צנתק רק ראש וזקן]:

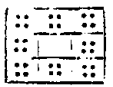
(טז) אע"פ שחזרה רק צנקה הראש לפניו וקרא בשם פרטי נבח. אבל כשנקרה לאחריו לא נקרא בשם פרטי. רק נקרא קרח. שהוא שם כולל נ"כ למי שנקרה כל ראשו. דהכי כתיב וא"כ כי ימרט ראשו. קרח הוא סמור הוא. משמע דלוי חילוק בין קריחת ח"י הראש שלאחריו לבד לקריחת כל הראש. דבשינת סמור לגמרי. ואפי' כגריה א"ל [וע' צבורות פ"ז מ"ג. א"חיה קרח]. אפי' קבלנו מרבותיו ז"ל שצדין שערות יש חילוק בין נקרה ח"י ראש שלאחריו לנקרה כל הראש. דרק צנקה רק ח"י ראש שלאחריו סמור. וא"ל אפי' סגירה אפי' שא בתחלה כך לפניו. אבל בנקרה כל הראש יש חילוק. דדוקא צנח כך מתוך הסגר. מתוך החלט. או אחר הפטור. או סמור לגמרי. דמרוס כל הראש קיל בזה שפי מוסך כולו לכן מתוך הפטור דממא [כפ"ח מ"ח] אבל נקרה כל ראשו אף מתוך הפטור סמור. וכן צנקה כל הזקן מתוך הק"ו אופנים ה"ל סמור לגמרי. אבל הבא בתחלה מרוס כל הראש או מרוס כל הזקן. או מרובע שניהן כולן. או מסמור הכתב ב' שבעות. וצורקו מ"ל ל"י דין נחק. דלע"ג דל"א דל"א שולד שם מחיה. וגם פסיון ח"א ש"ממא שם. דהרי נשרו כל השערות שם. אפי"ה נודק בכל סוף שבעות אולי נולד שם שער נכבז דק. [וע' בחוספתא פ"ד דנגעים] וצמ"ב פ"ח מ"ה מ"ה ו"ג. וכו"ש בחוספתא שם שכיאה ה"ר"ש פ"י]. דגם צנח מרוס כל הראש לאחר הפטור. סמור לגמרי. וכ"ה נ"כ בחוספתא שלפניו. ומסיים שם בסיפא לחוספתא. מתוך הפטור. ממא משום פסיון. י"ל דכבר י"ש ה"ר"ש שם. דסיפא מייירי צנח נחק כל הראש או כל הזקן. דלא"כ ראש חזק אין פושין מו"ל"ו. אולם בחוספתא שם פ"י זר וצב מהגאון רב"א זק"ל. ה"י שבושפתא הוא גרישא. דדוקא צנקה כל הראש או כל הזקן מתוך הסגר או החלט סמור לגמרי. אבל צנקה כולו זה או זה מתוך פטור. ממא משום פסיון. ול"ם נ"ל שכן צדין שיהיה דין נקרה כולו. הכפך כולו לכן. דלאם מתוך הפטור ממא [ע' רמב"ם פ"ז מה' נרעתי]. אבנם צין למר ובין למר. מוכרחים אהנו למר דמ"ש לעיל בשם הרמב"ן ורמב"ם דהחילוק בין נחק לק"ו היינו תאיר הנחק הוא ששערות שחורות מקיפין סביב להמקום שבו שם השערות. וזו רק צנתק שגולד בראש כהנה גבול השערות שבראש או בזקן. אבל משכח"ו שפיר נחק שערות מקיפות אחרו. כגון פסיון כל הראש או כל הזקן. וכמו שצ"ח: [וע' בל' א' משה מיני נעים ה"ל אע"ג שכן גדולים כגרים ויותר. אין האדם נחמם בהן לעומ' עדיין עד שיהיה בנגע ח' מג' סימני טומאה. כל א' לפי הראוי לה. דהיינו (א) צ' שערות לבנות. או צ' שערות שחורות. או צ' שערות שחורות שער משמעותו כמלת מושער שער לבן. או שער צרוב. בל' יחיד. אבל נ"ל דמלת שער משמעותו כמלת מושער [נעשהאלר בל"א]. (ב) פסיון. והיינו שהנגע התפשט על העור יותר מבתחלה. (ג) פחיה. והיינו שצמחש נגע יש שער בריא. והוא סי' טומאה בכל מראה שיהיה בה. חזק מלובן. ששכחא במראה לובן. אפי' רק כמראה צהק אין דיו כמחיה ואינו סי' טומ' [וע' רמ"ם פ"ז מ"ד ד"ה ה"י]. ורבינו יעב"ץ ה"י נתן בהן סימנים ועל שפם יעשה. ר"ל בשביל שער. פסיון. כמחיה. יעשה ויהיה מוחלט. אולם שער לכן הוא סי' טומאה בין שגמחו וכן הכהנה אחר שגולדה הכהנה. או שכבר ה"י גוף השערות קודם שגולד במקומן הכהנה. והלבוט אחר שגמחו הכהנה. ורש"י ממשנתיו [פ"ח מ"ו]. שזכר התנא כולדו. וגם אר הלוט. ואח"כ ע"כ מ"ש תורה הפך לכן. דמשמע לכא' שהלבוט אח"כ. ולא שהיו לגנים בשעה שגולו. ע"כ צ"ל דרבוהא קמ"ל קרא. דלע"ג דוק השער כבר ה"י קודם הכהנה. אפי"ה בהלבוט אח"כ טמא. וכן הדין בשער נכבז. דרק כשקדם גוף השער ומראיתו קודם הנגע. בזה יש חילוק בין שער נגע לנחק [בלק"ו סי' יט]:

(יז) אבנם נגע שבער ה' שער יוחלט לעומתו ע"י א' מג' סי' טומאה ה"ל. שער לכן. פסיון. מחיה. שחין ומכ"ו יוחלטו רק ע"י שער לכן או פסיון. אבל ביש בהן מחיה אינו סי' טומ'. ונקרא פחיה השחין או פחית הבכחה. שהן פחיון. וקרות ונצחת ויחלטו לעומ' רק ע"י פסיון ומחיה. אבל שער לכן אינו סי' טומ' בהן. ונכת יוחלט לעומ' רק ע"י פסיון או שער נכבז דק:

(יח) שיעור ה' נגע. כבר אמרנו שהוא פריס. ושיעור ה' צ' שערות. בין שער לכן או נכבז. לריך שיהיה כל שער מהב' שערות ארוך כדי לקרנו צונו. ושיעור הפסיון. כל שהוא ושיעור המחיה. לריך שיהיה כרוכה עשה. ודוקא מרובעת. דהיינו שחיוק מקום המחיה כמקום שגדלניו צו בעור האדם ב' על ב' שערות. ואפי' המחיה עגולה או משולשת. כל שכולל לרבע בה מרובע בה ה"י סי' טומ'. ובמ"ש רבינו הרמב"ם [בפ"ג מ"ה] דשער לכן לריך שיהי' לכה"פ כ' שערות. ובשער נכבז ב' [בפ"ח מ"ה] שג' אפי' יהיו יותר מב' שערות. לא וכתיב לידע מני"ל לרבינו תלמי ע"י א' החין. דבכל דוכתא משמע דשינתו ה"י סי' פסיון:

(יט) בעמך ה' צ' שערות בין לכן בין נכבז. הוא בין צמחש נגע ובין צפופה. בין מקורבות ובין מרחוקות. ורק שיהיו חזק הנגע. ואפי' שגדלניו חזק הנגע סמוך לצפופה. אבל לא שגדלניו כמקום ותכופים להנגע מבחון. אבל מעמ"ד פ"ס י"ן לריך שיהיה דוקא כהנה הנגע מבחון. וסמוך וחסך לה מבחון. ולא כשפשהה מתוכה

לחמשתוה. וכגון שהי' צמחש נגע מחיה פחות מבעשה. ללא מחשב סי' טומ'. ומתחבך אותה מחיה להיות נגע. זה לא מחשב פסיון. וזה נקרא פשה לתוכה. אמנם טעמ' ד המחיה לריך שיהיה מבוצרת. והיינו לריך שיהיה המחיה חזק הנגע כבתוך מצל. ור"ל לריך שיקיפה הנגע ברוחב צ' שערות מכל הגדלים סביב. ואע"פ דכתיב' רק רוחב צ' שערות סביב סביב להמחיה יחמטע שיעור הנגע מכגרים. שהוא שיעור ל"ו שערות כפי הגדלה לעינים ציור כוה"ל

והשתייה המחיה צמחש נגע לא יהיה שיעור אפי"ה משערף גם מקום המחיה לשיעור הנגע. ד' שערות המהרות משיעור הנגע [כר"ש פ"ז מ"ה] וכן מוכח מהרמב"ם פ"ג שיהי' המחיה צמחש נגע ממש. אלא אפי' יש ברוחב הנגע פלד א' של המחיה כרוחב צ' שערות. ובלד שכנגדו או בלד האחר יהיה רוחב הנגע טפי מב' שערות. אפי"ה מחשב סי' טומא'. ורק שלא תהי' הנגע צפופה לך מהמחיה רחבה פחות מב' שערות. ודוק. וזה דלא כמשמע לכא' מר"ש ור"צ [פ"ד מ"ז ומ"ה]. שכתבו שהמחיה לריכה שהי' צמחש נגע. וז"ל שכוונהו בנגע מו"ממח. דהיינו שכולה עם המחיה ין יחד פריס. או ודאי לריך שיהיה המחיה צמחש נגע ממש]:

(יך) כיצד הוא צדיק ה' נגע ע"י הכהן. תיקב כשיראה אדם בעצמו א' ממשש מיני נעים ה"ל צ"ב פ"י ב'. מראה אותה אל הכהן [וב"ל דמלאשניך קרא למעוטי טמא פ"ב מ"ג]. ש"מ דשאר מוס אינו פוסל בכהן לרשיית נעים. וא"כ פשיטא שצ"ל הכהן לנבט או בגדי כהונה. או יומא [מ"ג א'] דלמרי' הכהן כביאמו. ודוק. ואם הכהן צדיק דלרי נעים. יחרוז הוא משפט אדם להסביר או להחליט. ואם אין הכהן צדיק. יליך הכהן מומחה עמו. ואפי' ישראל. שיראה גם הוא הנגע. ואחר שראו שנין הנגע. יאמר הזר המומחה להכהן. ח"יה דין יחרוז הכהן על הנגע. אם להסירו או לשמרו או להסבירו. כי רק בלרשיית הכהן ובצדור פיו תל"ו הכהנה. או טומאה החלט. או חוב ההסגר. אחר שטרד לו הדין. ואף שאינו יודע טעם הדין [ובזה מתורן קושיית חוב' עירבין ג' א']. אולם אם בתחלה כשכא אל הכהן נראה שהנגע בא' מוח' מלאות שזכרנו לעיל סי' ד. והיא גדולה לכה"פ כגרים או יותר. יאמרו ז' ימים. ואלה הגר' אפי' שיהי' סוגר עליו הדלת שלא יא' משם. אלא יאמר לו הכהן הרי א' ח' ה' מוסגר [וע' רמ"ל פ"ד מ"ה ה"ה]. ואם הוא בעיר א"י שמוקפת חומה. לריך נלחא ולדור בדד כל ימי הסגור והחלטו מחון לחומה. ושעה דין המוסגר בשבע ראשון או שני לדין המוחלט. לענין שילוח מחון לעיר המוקפת חומה כז']. וגם לענין שאר טומאותיו. דהיינו ששניהם מטמאין אדם וכלים בנגע ובממא. וממא"י גם כ"ח באייר. כשהוא סי' מן אצבעו לתוך הללו אף שלא נגע בכלי. וממא גם לאדם ששמו הטמור להטמא או אפסא. הכל כאילו הוא צו. אף שלא נגע הגדול בהטמא. וגם משכב הנגע שחתה המוסגר או המוחלט. אפי' מפסיק ביהי"ם אבן גבול וכד'. נעשה משכב ומושב אב הטומאה. הכל ככזו [וע' רש"י וחו"ס יומא ז' ב' ד"ה שמשמא]. וגם עליונו וגם מעיינותיו טמאים ככזו. אולם עוד חומרת יחיה יש במזורע ומוסגר ספי מבזב. שהמזורע מטמא בביאה. דהיינו כשכא לתוך סוס אהל. מטמא כל לשר צהאל אפי' אדם וכלים. הכל נעשה ראשון לעומ'. ולפ"ו נראה לכא' שמזורע דומה בטומאתו וזה. למת שג"כ מטמא צהאל. אלא שצמח תלוקים ב' מיני טומ' אלה מהדדי ב' דברים: (א) שהמת אפי' מקאת משיעור מטמא אהל. שנגמם להאל נעמא הכל שצהאל. נממא כל המזורע שנגמם לבית. אינו מטמא כל אחר בבית רק בנגמם ראשו ורובו של המזורע לתוך הבית. מדמממא רק בביאה. וביאה במקאת לא שמה ביאה [בבבולין לב ג']. ואפשר לפע"ד דגם בנגמם דרך אחריו ללא שמה ביאה [שבבבולין יו ב']. (ב) צמת בבית אפי' יש מחיה מפקת בין מת לטמור כל שיש למעלה מהמחיה חור טפח על טפח מתוך לחור. דרך שם מתערבים ב' האוירים. ומתפשטת הטומ' מו"ל". אבל במזורע כל מחיה גבוה י"ם מפסקת בין המזורע להסגור. אע"פ שב' האוירים שמה ומה להמחיה מעורבין יחד הרבה. אפי"ה נשאר והסגור בטהרות [כפ"י מ"ז ב']. (ג) מת שערב חת צהאל. נממא כל המהרות שכן תחיו. אבל במזורע שערב חת האהל אהל וסוגר עומד שם. נשאר בטהרות [פ"ג מ"ו]. ובכל לדין טעמי. אמרי' בכל דוכתי שמת מטמא באהל. משא"כ במזורע אמרו שמשמ' בביאה. דצמת צהאל תלי' מלחא. ובמזורע תלי' בביאה. וכשחכר חד מהב' לא שמה ביאה. (ד) עוד יש חילוק בין מת למזורע בטומאת אהל. דמת שנגמם לבית. כל אדם וכלים שצבית נעשין אב הטומאה. אבל במזורע נעשין רק ראשון לעומא' [רמב"ם פ"ו מה"ה ה"י ב']. ובכל זה שיה מוסגר לחלט. ואין בין מזורע מוחלט ומוסגר בשבע א' או צ' שנו. רק פריעה ופריעה. תגלחת ופריס [כפ"ג מ"ז ב' ב']. ושינתו מותרים בטהרות [כמו"ק ז' ב']. ורק מוחלט כשחכרפא. בכל ז' ימי סכרתי בין תגלחת ראשונה לשניה אסור לנח על אשתו. דכתיב וישב מחון לאלהו בשעת ימים. אבל אשה שנתרפאה מנרעיה מותרת לנעלה בין תגלחת ראשונה לשניה [ככריתות ח' ב']:

(לד) ביום ז' לסגירה ראשונה בשער ד' או ה'. או ח' או ט'. ודוקא שאינו יום משקן [וה"ה בתחלת שבעה א' או ב']. או בשוף כל שבעה. קד דיו. וב"ל דלא הימים נענשים אפי' עד שנה ושתיים מהיין מלרואת. מילמ"ה לה מקרא [פ"ג מ"ז] ויש צדור להקל ולהחמיר. ק"ו משבת וי"ם [פ"ח מ"ה]. והא דלא קאמר הכי גם בפ"ג מ"ז. היינו דרק בשבת וי"ם אפשר לרואת. וכשאינו רואה ארי מקיל או מחמיר. משא"כ בשבת איש יכול לרואת. יבא הכהן ויחזור לרואת הנגע בחון ולא בחון הבית. אם עמדה בעינה. ונולד בה נ"כ א' מסומי טומ' ה"ל [ס"י י]. כל נגע כפי האות לה. כמפורש לעיל [סי' יא]. או יגזור עליו שהוא טמא מוחלט. שצ"ד פריעה ופריעה. ר"ל אינו מגלה ראשו וזקנו. ולבש צדיים מקורעין ומעטה ראשו עד שפה [תוך ממשש שפוערה מכל הק' ב']. ואסור שצ"ל שט"ס. ואסור לפסר ולכבס כל ימי חלוטו. וקרא לבל הקרוב לזיו. שהוא שפא

מראה בהן

ישריחו ממו. ואם ראה הכהן ביום ה' שנתמעט הענע משיעור גרים או שנתמעט לביטוחו נמוך מקדוש ביה. אף שנתגדל הענע יותר מבתחלה. אפי"ה מטעור הכהן. ולפיכך סובל וכנס לעיר וה"ה טעור כבתחלה. אמנם אם לא נראה בהענע שום סי' טומ'. וגם לביטוחיה לא נתמעט משיעור הראוי. אפי' נהווה נמוך לביטוחיה טפי מבתחלה. או חודר הכהן ואומר עליו שהוא מוסגר גם שבו עיניו [חן משחין ומכוס שאם לא נראה בהן בסוף שבו ראשון א' מסימני הטומ'. מטעור הכהן מיד אף שנתגבן טפי מבתחלה. אפי"ה סובל וכנס להעיר וטעור כבתחלה]. אולם דין המוסגר בשבוע ב' ה"ה כהמוסגר בשבוע א' לל דינו כלעיל [סי' יד]:

(יז) ביום ה' של שבוע הב' דהיינו יום י"ג מהסגר הראשון בשעות הל' ובעת הל' (סי' טו) חוזר הכהן וזרק הענע כדריקה ראשונה. אם נראה בו א' מג' סימני טומאה מחליטו. ואם לאו אף שנתגבנה יותר מבתחלה. אפי"ה מדלג נתגדלה טפי. מטעור הכהן ופסורו. וסובל וטעור. אמנם אם לאחר שפסרו הכהן בסוף שבוע א' או אחר שפסרו בסוף שבוע ב'. סולד בהענע א' מג' סימני הטומ' ה"ל. והענע עדיין גדולה כגרים. ולביטוחיה עדיין אינו נמוך מקדוש ביה. מחליטו הכהן מיד. ועוד ל"ה דל מוחלט בשיתרפא א"ל שיתרפא כל הענע מעיקרא. אלא בני כשיסוד הסי' טומ' שבו. כגון שיגשר הב' שערות טמאות. או שעברה המחיה [אע"פ שעי"ל בא הבהרת במקומה. זהו פסון שלוחה שאמ"ל פ"ח מ"ה]. או שהלך לו הפסון. אף ששאר מהענע כמה גריסין. ואפי' מכסה רוב הגוף ה"ה טעור מהחלטו. וראייתו מלקמן [פ"א מ"ה]. ורק בהעביר סי' טומאה במיד לאחר החלטו. סמ' [כפ"ח מ"ד]. ורק כששאר הפסון בעלמו לריך שלא ישאר ממנו. או ממנו והוא יחד. כגרים. וכן מוכח מלק' פ"א סוף מ"ה. וכן מוכח מ"ה מסוף פ"ה דקדאמרי' דדוקא ב' אפי"ה. ששארנו נעיינו ב"ל כאלע. שניקן טמאים. משמע ודאי דהא בא' שהחלטו בענע שהיתה כאלע ועוד. וחזר להיות כאלע נטרה מהחלטו. נמצא שלפעמים נע גדולה מאד קילה מנע קטנה. אף שהגדולה לא פרח כולו. דהרי בהרת שסכתה רוב הגוף. ועמדה כך ב' שבועות בני סי' טומא' נטהר לגמרי. ואפי' הוחלט ע"י א' מסימני טומאה ועברו. ושאר כך כבתחלה. טעור. והרי נע קטנה כגרים שפשה משהו. יוחלט. מיד אפי"ה בני מיני סרת נע לריך שנתמעט הענע לפחות מכגרים. (א) בסוף שבוע א' א"ל שיפטר הכהן רק כשתמעט בהרתו לפחות מכגרים או שנתמעט לביטוחיה נמוך מקדוש ביה. (ב) כשתחלט בני' טומ'. ושאר הסי' טומ'. ג"כ אינו נטהר רק בא' מב' אופני' אלו. שנתמעט מכגרים או שנתחזהו נמוך מקדוש ביה:

(יח) אם נתמעט ימי הסגר ראשון או שני נראה בו א' מג' סימני טומאה. או שנתמעט או הענע משיעור גדלה כגרים. או שנתמעט לביטוחיה נמוך מקדוש ביה. או אפי' עברה לגמרי הענע. ואפי' ראהו או הכהן ומלאו כך. אפי"ה נשאר בטומאה הסגרו עד סוף אותה שבוע [רמב"ם פ"ד ה"ה ופ"ט ה"ט מה"ב]:

(יט) הנה כבר אמרנו לעיל [סי' יא] שדין הענע שבעור הבשר משונה מכל שאר דיני נע. שנגע שבעור הבשר נטמא ע"י א' מג' סימני טומאה. הא שאר נעני הגוף נחלטים רק ע"י א' מב' סימני טומ'. וכמבואר שם. אמנם גם דין שחין ומכוס משונה מכל שאר דיני נע. ששאר נעייני לריך ב"ל לכה"פ ב' הסגרות כמבואר לעיל [סי' יד מ"ג] אבל בשחין ומכוס בני' כ"ל מהן הסגר א'. דאם ביום ה' בסוף הסגר א' חין שם א' מב' סימני טומ' שלו. רק עמד בשני. וסובל א"ל וטעור:

(יז) וגם דין החתך משונה מדין שאר הנעיים ב' דברים. (א) אפי"ה נשאר הנעיים חין כגרים או נחלטים רק כשיהיה בהענע א' משהו מראות שזכרנו לעיל [סי' יד מ"ד].

אבל נתק בסגר או נחלט בכל המראות. וגם א"ל שום שני צעור. רק ששאר שם השערות. וכמבואר לעיל [סי' ח]. (ב) בכל שאר הנעיים חין שום דבר שמתו"ב לעשות אחר הסגר ראשון קודם הסגר ב'. רק שהכהן זרק אחר סימני טומאה ותו לא. אבל בנתק אחר שנתק אחר סימני טומא' ולא מלא ים בו נמי מלות גלוה קודם הסגר ב' והיא מלוה כפ"ע [וגל"פ דלריך לברך ע"ל. ואשכח עוד דגם אנדיקתו מנצח הכהן. דלע"ל לדין שיהיה שם ים כחן נע. עכ"פ הרי ק"ו הוא מבידקתו ומהו הגלוה אינו מעכב. ויורה אם יש בכל אדם. ואפי' שלא בכהן. ובכל דבר ואפי' שלא בנער. ורק סביב להמקום שהנתק שם. דהיינו אם הנתק בהראש יגלה כל הראש סביב הנתק. ואם זקן יגלה כל הזקן סביב הנתק [אבל ב' גלוהי טערה שכלל הנעיים. מעכבין טעורו [פ"ח רמב"ם פ"ח מ"טו"ה ה"ה] וגם זקנים דוקא להיות ככהן. וכתעור. ובכ"ל שיש שער שם בגוף. אפי' של בית השחי והעורה ונצות העינים. עד שיראה כדלעת [חן]. ועלגה כל סביבות הנתק. ומינה ב' שערות צרוח סביב כל הנתק. אולם הנתק ב' שערות אלו סביב. א"ל רק כדי לראות בסוף שבוע ב' אם פשה. דשגלמא בהסגר ראשון ה' יכול לידע אם פשה [כמו בשאר נעני' ע"י שימדוד הענע קודם שמסגירו [כך ג"ל אע"פ שלא זכר בשום מקום שמינה הכהן מדהת אללו]. ובסוף הסגר חוזר ומוודע ויראה אם פשה או לא. אבל בנתק שאין שם סימני בעעור רק שנתחברו השערות. ובסוף הסגר הראשון מגלה כל השערות שצרוחו מקום סביב. ואם לא ה' מינה ב' שערות סביב הנתק. היח"ד ה' יכול לידע בסוף הסגר ב' אם פשה הנתק או לא. ורק ע"י שנייה ב' שערות ויראה בסוף הסגר ב' ששאר הב' שערות ידע שפשה הנתק. ולדברא"ב ש' שהבאנו לעיל [סי' ח] שער הנתק משונה משאר העור. ודלוי א"ל שהנחה ב' שערות סביב הנתק. אינו כדי שיראה לבסוף אם פשה. רק כמו שהגלוה מלוה כפ"ע היא. כ"כ השארת ב' שערות מהגלוה סביב הנתק מלוה כפ"ע היא. דהרי גם בלעדי השארת הב' שערות יכול לידע ע"י מדידה כלע"י אם פשה או לא. וא"ל הרי משונה ערוכה לפינוי [פ"ח מ"ה] שגלמא ומשאר ב' שערות כדי שיהא ניכר אם פשה. ולברא"ב הרי בל"ז יוכר כשמדוד בתחלה ובסוף ויראה שנתחנה העור טפי מבתחלה. וי"ל דלע"פ התורה

(כא) משונה דין הפסון מדין כל שאר סימני טומא' ב' דברים. (א) כל שאר סימני טומא' ה"ל. חין כל א' משומה בכל ששה מיני נעיים ה"ל. רק כל א' משומה רק בזמן נע המיוחד לו. כמבואר לעיל [סי' יא]. יאל פסון שנתמעט בכל מיני הנעיים שבעולם. בין בהשגה של אדם. או בנגעי בנדים או בנחים. (ב) כל שאר סימני טומ' י"ל שיעור כל א' וא'. לבר מפסון המחובר וסבוך לנע. לבי"ע כ"ל שני. (ג) כל סימני טומ' אינן משמאים רק כשהן חוף הענע. אבל פסון אדרבה אינו משמא רק ששפחה לנע חוף. הא כשפחה הענע לנע פנים לא מיקרי פסון. דה"ל פושעה לתובה דשהור [כלעיל סי' יג]. (ד) כל סימני טומאה הנעמאין נע אחר הסגר א' או ב' או אחר הפסור. שגלמא אותה ג"כ בתחלה. ששפחה לפני הכהן נע א' גדולה לכה"פ כגרים במראה פסול. ובה א' מסימני טומא' שלה. אינו מסגירה. רק מחליטו מיד. אבל פסון אינו כן. דלוינו משמא רק אחר

בכ"ל

הקפידה בנתק שיעור הפסון ע"י השארת ב' שערות. ולא ע"י מדידה כשאר נעיים]. ומסתפקנא דלפטר דגם להרמב"ם ודעימי'. הנחה ב' שערות אלו מלוה כפ"ע היא. דהרי אם משום הכרת הפסון. כבר ה' יכול להכיר גם בלי מדידה וכמ"ל. דהרי כשיניח שער א' סביב הנתק. וכשיראה ששאר ידע שפשה הענע. שחרי פסון בני' כ"ל שכל נע [כפ"ד מ"א]. ואף אי ימלא דלע"ג דקיי"ל בדידי אדם לפטר לנעם [חוס' חולין כ"ח ב]. אפי"ה רוחב שער א' א"ל כלל לשער. עכ"ל הכא שאני דכיון שרואה ששאר השער. הרי נחזר לו שפשה הענע כגדי רוחב שער. או דלמא שמה משונה הנתק אחר הסגר ב' גם כזה משאר מיני נעיים. דלחך דכטולן די כשפשה כ"ל. אפי"ה בנתק הקפידה התורה שאין הפסון שלו משמא אחר הסגר ב'. רק כשישירו רוחב ב' שערות להלן מהנע. וכן נראה מהרמב"ם בפי' למטה לק' [פ"ח מ"ג] ב' נתקו זה בלד זה. ושיטה של שער מפסקת ביניהן. לפיכך במקום א' טמא. להרמב"ם [פ"ח מ"טו"ה ה"י]. טמא דקחמי היינו דהיא כמו שיהיה ויסיגרו. וקמ"ל דלוינו טעור ע"י השער שחור שגלדו. וקשה לרבינו היכי בני' ניה בסגירה. והרי כיון ששאר השער שפשה הרי פשה כדי רוחב שער א' להלן מהנתק. ומה שראה רת"ס לחך דלרמב"ם מיירי ששאר ששפך השער בהתלה. ואין לנחם שמה משונה הנתק אחר הסגר ב' זה דוחק גדול לזקמנו גם המנהג גם הרמב"ם בכה"פ. ויפן נה ממעין כה וכה. אע"כ דל"ל להרמב"ם דכיון דה' הסיטה המפסקת רק רוחב שער א'. לא מחשב פרחו פסון. אולם מהר"ט והר"ב שם ששאר דממא דקחמי החס היינו טמא ממש. ומשום פסון. הרי מוכח בפירוש דל"ל דגם רוחב שער א' להלן מקרי פסון. ולריך עין. (ג) שנינו ג' שיטת בנתק מהשאר מיני נעיים. דהרי מלוה בנתק סי' טומאה חס' שלא מלאהו בכל הנעיים. דהיינו שער צרוח רק. דהיינו שיהי' חוף הענע. ואפי' בסופו שני שערות נאונות כמראה חס' מצריק אז טמא הוא. ויש חלוק בין סי' טומ' זה להסי' טומ' של ב' שער לבן. שהן סי' טומ' שנגע שבעור הבשר ובנגעי שחין ומכוס. (א) ב' שער לבן סי' טומ' אפי' ארוכים ביותר [רמב"ם פ"ח מ"טו"ה]. אבל ב' שער לבו. לריך שלא יהיו ארוכים יותר מדי לקרוך בזוג [רמב"ם פ"ח מ"טו"ה]. אולם להר"ט בני' ששאר רק משאר שערות סביבן. או בשקלים מדי לקרוך בזוג. ורב"ל ראה לומר שגם הרמב"ם כר"ל ס"ג. ואחמ"ל אי אפשר לומר כן למעין היעב ויפן כה וכה]. (ב) ב' שער לבן אינן סי' טומאה כשקדמו לגלגל שם קודם לידת הענע. אבל ב' שער לבו. אפי' כן טומ' [רמב"ם פ"ח מ"טו"ה ה"ה]. אמנם לשאר מיני שוין דין שער לבו עם דין שער לבן. כמו שכתבנו בס"ל לעיל [סי' יב ויג].

(ד) שנינו ד' שנתק משאר נעיים. שאין לך בכל הנעיים. שישאר בא' מהן הסי' טומאה בני' שום סימני מבתחלה. ואפי"ה יוסגר ע"י דבר אחר שיוולד בו. אלא בנתק לבד. דלע"ל דגם בפסון שהוא סי' טומא'. ואפי"ה כשאר כלו הפך לבן. כשהו. היינו מדגשנתה הפסון ויפסה כל הגוף. ושוב אין תמונת הפסון כמעיקרא. אבל נתק. אף שה' ב' שער לבו או בסוף שנתק שנתק שנתק טומ' שלו. אפי"ה לא נשתנה כלל או נחלטה שנו. אפי"ה אפשר שיגשר הנתק בשנתק ב' שערות שחורות ארוכות כדי לכפר ראשון לעיקרן או שגור. בין שנתנו שם קודם הנתק. ובין בסוף הסגר א' או ב'. או אחר שהולט. ואפי"ה יש חילוק בזה. דשגלמא אחר שגולד הנתק. מליטין בין שהן בלמנע הענע. או בקלה שלה בתובה. אבל שער שחור השאר. דהיינו שכבר היו קודם הנתק. ושאריו עד השתא כהיות הנתק. חין סי' פרהה. עד שיהי' לפניו חוף הנתק. ורחוקים מהצבול דהיינו מהשערות שסביב להנתק. כרוחב ב' שערות [רמב"ם פ"ח מ"טו"ה ה"ו]:

(ב) ג"ל לשער לבן שפולד בנגעים. היינו אפי' נתגדלו או נחלגטו בענע של זקן שלל שערותיו לבנים. וכן מלאחי ראי' לדברי מהר"ט [פ"ד מ"ג ומי"א]. וגם גל"ל הדבר פשוט שלא חלקה תורה בזה בשום מקום בין נער לזקן. ובסנה דל"כ שער לבו דק ששמה תורה בנתק. היינו נמי אפי' באדם שלל שערותיו מחולדו היו לו רק לבנים ודקים. וכן מוכח שם. ולפ"ו בני"ל תושבי' נפון. שלל שערותיהם בזמנא דלבנים דקים. אין מליטין מסי' טומ' אחר. דאין קטיגור יעשה קטיגור. אבל כשהן ארוכין כשאר שערותיו ואין דק. יש להחשב. אי ימלא חוף כלל אדם לפני שערותיו לבנים. לפיכך גם לבנים ארוכים מליטין מסי' טומאה אחר. דהיינו דקין שנו כשחורות של כל אדם מיד. או לא. דרק שבער שחור אחר קרא שזמל. ובכ"ל יש להחשב כשער השחור שזמל משער הלבוב ופסון וכדאמרינן. אם בזקן שלל שערותיו לבנות. לפיכך לבנות שלו כשחורות דעלמא דמי ומליטין. או לא. והרי הרמב"ם [פ"ח מ"טו"ה] כ' דגם א' שחורה וא' לבנה אינן מליטין. א"כ כ"ל שניקן לבנות. או דלמא זקן שאני דכל שערותיו לבנים הם כשחורים של רך בשנים. מירצו בתי"כ שהביא הר"ט [פ"ח מ"ג]. אמרי' צפירוש שחור דקרא לאו דוקא. שמתע אפי' צרך בשנים. ובזשני דרוס. אבל כ"ל שזקן ובושטי' פסון. אולם לפ"ו לפי דברי הר"ט גל"ל דמ"ל הרמב"ם. דאי שחורה וא' לבנה אמ"ל. היינו מדקין ב' נעייני. הא אם היו שניקן לבנים מליטין. רק התימנה שלא הזכיר הרמב"ם הדין של ת"כ ה"ל:

(כא) משונה דין הפסון מדין כל שאר סימני טומא' ב' דברים. (א) כל שאר סימני טומא' ה"ל. חין כל א' משומה בכל ששה מיני נעיים ה"ל. רק כל א' משומה רק בזמן נע המיוחד לו. כמבואר לעיל [סי' יא]. יאל פסון שנתמעט בכל מיני הנעיים שבעולם. בין בהשגה של אדם. או בנגעי בנדים או בנחים. (ב) כל שאר סימני טומ' י"ל שיעור כל א' וא'. לבר מפסון המחובר וסבוך לנע. לבי"ע כ"ל שני. (ג) כל סימני טומ' אינן משמאים רק כשהן חוף הענע. אבל פסון אדרבה אינו משמא רק ששפחה לנע חוף. הא כשפחה הענע לנע פנים לא מיקרי פסון. דה"ל פושעה לתובה דשהור [כלעיל סי' יג]. (ד) כל סימני טומאה הנעמאין נע אחר הסגר א' או ב' או אחר הפסור. שגלמא אותה ג"כ בתחלה. ששפחה לפני הכהן נע א' גדולה לכה"פ כגרים במראה פסול. ובה א' מסימני טומא' שלה. אינו מסגירה. רק מחליטו מיד. אבל פסון אינו כן. דלוינו משמא רק אחר

בכ"ל

מראה כהן

המראה הפסולה ולא שאר שום חושם כלל. מכבסו ומטבילו וספור. אבל צד ד ל ר י ע ו ח א. כגון שגמד במראיתו או ההפך מירקרק לאדמדם או איפכא. אבל לא כשה גבלו. או שפסה גבלו. אבל כהה ממראיתו מירקרק לירוק או מאדמדם לאדום. מכבסו ומטבילו שבעה שנים. דלע"ג דמראה כזו בחתלה לא בעי הסגר. הכל שפכר מוקף לטומאה. גם כשהוא אדום או ירוק מסגיר [וע' רמב"ם פ"ב מטו"ב ורכ"מ סג]. ולפ"ז ברוך שבעה א' א"ל רק ג' אופנים. או שישתרו לגמרי. או שייחייב להסגירו. או שייחייב לשרפו טולו. אבל שיקרע מקום הגעג ויטהר השאר א"ל:

(כה) אולם זיום י"ג מתחלת ההסגר. דהיינו ברוך הסגר הב' שהסגירו מדה' טו רק חלה לריעושה וכלאמנין. חוזר הכהן ובודק הגעג. דלא דוקא בשתנה הגעג מירקרק או אדמדם למראה שלישית. אף שגשגרה בגולה או פשחה הגעג. מכבסו שוב ומטבילו הבגד וספור לגמרי. הא אם עמדה המראה בעיניה. וכ"ש ברוסוף במראיתו אף שלא פשה. או שפסה. אף שכוהנה קצת ממראיתו. שגשגה מירקרק לירוק. או מאדמדם אדום אף בכלל הקד גווי. או"ל רק חלה לריעושה. שורף כל הבגד. אבל אם פשתה הגעג למראה פסולה אחרת. כגון שגשגה מירקרק לאדמדם. או אפכא. צין שפסה או לא. קורע מקום הגעג ושורף מה שקרע. ויפטר מעלית במקומו [ואוה מנהו בפ"ע]. ושאר הבגד מטבילו וספור [ולראב"ד פ"ב מטו"ב] כשה"ג שורף כל הבגד. ורק בנתהפך ברוך הסגר הב' מירקרק לירוק ומאדמדם לאדום. קורע מקום הגעג וספור. ושאר הבגד מכבסו ומטבילו. וספור:

(כו) ואם ברוך שבעה צ' כהה למראה כשרה. ופטרו הכהן. ולאחר כמה ימים חזר וגררה צו המראה שהי' צו בחתלה. או שבסוף ההסגר של שבעה צ' נעשה אדמדם הגעג שהי' קודם ההסגר ירקרק. או אפכא. וקרע מקום הגעג וטפרו. וטיהר שאר הבגד. כמש"ע [סי' בה]. ולאחר כמה ימים חזר וגררה א' מנ' מראות הפסולות. צב' אלו האופנים שורף הבגד מיד. אף שאין צו הגעג האחרונה גדולה מהגעג הראשונה שקרעה מהבגד. וכ"ש אם ברוך שבעה א' או צ' נחמטע הגעג מנגרים. ופטרו הכהן. ואחר הפסור חזרה הגעג בפסיון יותר מבחתלה. שורף הבגד [ע' רמב"ם פ"ב מטו"ב סף ה"ד]. ואפשר לע"ד דלש עברה געג הראשונה לגמרי. ואחר שנטהר. בזה אחרת. מידן כנגע חדש. והפסיון שבנגעו נגדים. היינו אפי' בחלוף מראה. מירקרק לאדמדם או איפכא:

(כז) משונה דין פסיון שבנגד מדין פסיון שבנגעו אדם. דהכסיון שבנגעו אדם הוא דוקא בשפסיון. הוא כמון ומחובר לעיקר הגעג. אבל פסיון שבנגעו נגדים. אפשר נ"כ בשיהיה הפסיון רחוק מעיקר הגעג. אלא שפסיון הקרוז בכ"ש. כפסיון שבנגעו אדם [כלעיל סי' יב]. אבל הפסיון הרחוק שבנגעו נגדים. אינו ממנה רק כשהפסיון נגרים. ובאדם כל פסיון רחוק נגרים. מידן כנגע חדש. וכ"כ כל געג שחוזר ומלד בגד אחר שגשגה. אינו נחלש עד שיחזור נגרים [ולראב"ד פ"ב מטו"ב ה"ד]. אדם ובגדים ובתים שזין בחילוק זה. דפסיון הקרוז בכ"ש. אבל הרחוק או החוזר. כנגרים]. עוד משונה דין פסיון שבנגד מדין פסיון שבנגעו אדם. דבבגד אלע"ג שבא בחתלה כולו מנוגע ירקרק או אדמדם. לריך הסגר ב' שבעות. כמו הבא בחתלה כולו הסך בנגעו אדם. אלא שבבגד נעשה להנוגע הגעג ברוך שבעה צ' מתלוי. ובאדם הדין איפכא [כלעיל סי' כב]. אפי' אם נשאלו כולו ירקרק או אדמדם מחוץ הסגר או אחר הפסור. לא דייקני ל' כפסיון. וספור. הא בנגעי אדם דוקא בהפך טולו לכן מחוץ הסגר או החלש ספור. אבל כל הפוך שאחר הפסור טמא ויוהג [ולראב"ד ג' דהוה שיהוה נגד לאדם. מיהו ל"ל דבנגעו טולו ירקרק או אדמדם לאחר החלש. לכ"ע חמור נגד מאדם]. אבל לענין שאיט פושט לתוכו. כגון שחלש' הגעג הי' בריא. ואח"כ נתחבב גם הוא לירקרק או אדמדם. צין שמחובר הפסיון שבחלש' הגעג לעיקר הגעג או לא. בזה שיהו דין געג בגד לנגע אדם. וספור. כל פסיון שבנגד הוא אפי' מתוכו לאחוריו או אפכא. ונ"ל דבשפסה מאחוריו געג הגעג ממש. מדין כפסיון קרוז. ועי' בכ"ז ברמב"ם [פ"ב ופי"ג מטו"ב]:

(כח) משונה דין הסגר שבנגדים מהסגר געג אדם. דאדם מנוגע כל ימי הסגרו. א"ל ליתן חוץ לעיר. רק בשמקופת תומה. אבל בגד מנוגע כשהוא מוסגר. אפי' אין העיר מוקף חומה משלחו חוץ לעיר [רמב"ם פ"ב מטו"ב]. מיהו הסגר ממש א"ל וכמש"ע בנגעי אדם [סי' יד]:

(כט) אולם צין בגד מוסגר או מוחלס הוא אה"ס. וממנו גם בנגע ובמשא. וממנו גם צביחה. דכשהובא לתוך הבית נעמאל כל אשר צבית. ומהוה הכל ראשון לסומו ועושה גם משכב ומושב. דבהיח בית מבגד המנוגע למעלה. ודבר שראוי למשכב ומושב מונח תחתיו. אפי' אבן מכמא ביניהן נעשין המשכב ומושב אה"ס [רמב"ם פ"ב מטו"ב]. והראב"ד שם תמה ע"ז תמה קיימת. וע"ש. והירוש' רכ"מ שם לא רישא הקו' דמ"ש כזית משתי וערב ומ"ש אבן מנוגעת שהקשה ממנה הראב"ד. וז"ע:

ג) נגעי בתים

(ל) בנגעי בתים לריך עשרה תנאים. (א) שיהי' מראה הכתם שטולד בהקיר. ירקרק או אדמדם. או משניהן יחד [כלעיל בנגדים סי' כב]. ואלע"ג שמראה הכתם צ"כ ירקרק או אדמדם או צבע אחר [תוך ממראה לכן. דל"א צו געג בית. שהרי מראה חמה עמוקה מן הל"ל]. כל שמראה הגעג שפל ממראה הקיר [וזהו לפע"ד פי' מה שכ' התורה בנגעי בתים מלת שקערורות. ולא זכר מלה זו בנגעי בנגדים אע"ג שגם כהם מראה הגעג וירקרק או אדמדם. אלא משום דבנגדים אין ירקרק או אדמדם משמאים כשהבגד נגעו. רק בשמראה הבגד לכן [כלעיל סי' כב]. ולפיכך לא שייך נב"י לומר שמראה הגעג שק ערו רוח. שהיא טעריקין שוק ע מ ר ל ו ע ה ק י ר ו ת. כרש"י שם בשם תו"כ. ור"ל שמראה הגעג נראה

הסגר א' או צ' או אחר הפסור. הא אם הובא לפני הכהן עם הגעג בחתלה. והכהן ראה שבעה פשה והולך לפניו קודם שיסגרו הסגר ראשון. אפי' איט מתלוי עדיין. רק מאגירו. ובסוף ההסגר יראה שפשה חוץ ימי הסגרו יותר ממה שהיה צרע שפסלם הגעג מעיניו בחתלה ההסגר. או יתלויט [פ"ה מ"ב. ורמב"ם פ"ד מטו"ב ה"ב]. (ה) כל ס' טומא' א"ל שיהיו סין בעמון ס' פהרה. אבל פסיון אפשר שיהי' ס' פהרה. וכגון שבסוף הסגר א' או צ' או אחר שהתלויט פשחה הגעג וכסתה כל הגוף של המנוגע. וזה הנקרא בולו הפך לבן וספור אחר צ"ב מטו"ב ה"א]:

(כב) דין בולו הפך לבן. יט טו ה' תלוים. (א) הבא צת חלה כולו הפך לבן ו אין צו שום סימן פומא. לריך להסגירו שבעה אחר שבעה. ולבדקו צין שבעה א' צב'. ששמיאל צו או שער לכן או מחיה כעדשה יתלויטו. ואם ברוך הסגר א' טולד לו מחיה פחות מעדשה מאגירו לשבעה שיהי. ואם ברוך שבעה צ' יראה צו מחיה פחות מעדשה. פומח. ואם אחר הפסור חזר ונתכסה אורו פחות מעדשה ששאר מגולה בשעה שפטרו. אלע"ג שאין לשמא משום פסיון. דלרי אין געג פושט לתוכו. עכ"פ הרי התלה פרה בולו מחוץ הפסור והטרה. ויתלויט הכהן [פ"ח מ"ח]. (ב) ה"ב א צת חלה כולו הפך לבן וצו ש"ל אומחיה מתלויט הכהן מיד. ואם אחר שהתלויט ע"ל א' מסוימי טומ' ה"ל. עבר ממנו הש"ל או המחיה נטהר [פ"ח מ"ז]. (ג) היה צו בדרת כגרים וסגור. ומנא ברוך הסגר א' או צ' שפרט צו ל' אף שגמאל צו או גס ש"ל. ספור. [אמרה חולדה הדרה בעקרי הבתים. סן אמת שדבר זה לא פירשו ל' רבוהיט. אשר מימיסן אלו שותין. ולכא' היה נראה שהוא טמא. כאילו הי' בא בחתלה פרה בטולו עם ש"ל. דלרי אין לגמחו למי שנטהר כבר. מדפחה בטולו. דלע"ג דלח"כ גולד ש"ל בפסריחה. שאר שפחתו [כ"פ מ"ב]. דשאני ההם שכבר טהרו ה' בשפחה בטולו. ולפיכך א"ל שישמאלו הש"ל שיונד צו לח"כ. אבל אם בא אחר הסגר שהפך לבן עם ש"ל צידה. שלא חלה עליו הטהרה עדיין. מנ"ל לטהר. ואעפ"כ ל"ל שהוא טהור דלרי ק"ו. וא. למה כשנעמאל הבהרת כבר בש"ל אפי' אם אח"כ פרה בטולו. אף שהש"ל עדיין במקומו. והרי כבר הל על ש"ל זה שם טומ'. אפי' נטהר טומ' הש"ל זה ע"ל פריחה [כ"פ מ"ז]. מנ"ל כשנאלו שיהי' כאחת מחוץ הסגירה. שלא הל על ש"ל זה שם טומ' עדיין. מנ"ל שנטהר הש"ל ע"ל פריחה].

(ד) היה בדרת בדרת וסגור. ועמד בעיניו צ' שבעות צ"ל סי' טומ' ופטור. ואח"כ פשה בטולו. הו"ל כפרח מחוץ הפסור וטמא [פ"ח מ"ח]. (ה) היה צו בדרת כגרים עם א' מסוימי טומ' ונטמא. בחתלה או ברוך שבעה א' או צ' או לאחר הפסור. ואח"כ עברו הסימי טומ'. ופטור. ואח"כ פרה בטולו. הרי הפך לבן מחוץ הפסור. וטמא. אבל אם קודם שפסור הש"ל. ואחר שהתלויט הכהן בש"ל הפך בטולו. והש"ל שאר במקומו. הרי הפך לבן מחוץ הפסור. וטמא. וזה הכלל הפורט בטולו מחוץ הטהרה טמא. ואם מחוץ הטומאה. שפור הוא [כ"פ מ"ח]:

ב) נגעי בגדים

(כג) בגד או שום כלי שגשגה מאמר רחלים או מפסחין. והן לבנים [אבל ביש בהן אצב אחרת. צין צדי אדם או בנגעו. איט ממנה בנגעים]. או געג שטולד בשתי או צערב לבנים של צ' מינים הללו [וגם הם דוקא לבנים]. או געג שטולד בכל עור מעובד. רק או קשה. שגשגה ממש כלי. ואפי' צי בית קבול. ואפי' נגעו. בכל אלה כשיוולד בהן מעמנו כהם צין בפיס של הכלי או בחזורי הכלי. וגולד הכתם לכה"פ כגרים. ומראה הכתם ירוק מאד ככף חום. פופיא בל"א [ואוה געגאלענדט גרין]. או שכתם אדום מאד כחורית. קארמעזין ראפה בל"א [ולשגיאה היא ביד הח' רמ"ד ו"ל בהרומה האשכני לתורה. שפי ירקרק דונקעל גרין. ולאדמדם דונקעל ראפה. וליחא. ששכמראה עמומה טפה לשחרות. וליחא בגלל ירוק שבידקין ואדום שבאדומים. והעד לדברי מדכת"ב עם מדכת"ב תרוץ. דירקרק החם היינו מראה געג. עכ"פ מבוחר שאיט מראה געג. מדרת"ב תרוץ. שמשמשותו מליח' כהבן]. אלו הב' מראות הם סימי טומ' בנגעי מינים ה"ל. ובבטו דלמרי' בח' מראות פסולות שבנגעי עור בשר. שאינן להחליט על דין מיד. רק להסגיר. אבל להחליט לריך עוד א' מג' סימנים אחרים [כלעיל סי' ג ד יד]. ה"ל ירקרק ולאדמדם שבנגעי בגדים. צין להחליט מיד. רק להסגיר ע"ד יקן. כשמיאלא בהנגד כהם כגרים במראה זו או צו מאגירו. צ' שבעות שתי י"ג ימים. וצודק הגעג ברוך כל שבעה. דהיינו צו"ו מתחלת ההסגר. וחוזר ובודק ציוס י"ג מתחלת ההסגר. ובבטו בח' מראות געג בשר. כולן מאסרפין לכגרים [כלעיל סי' ה]. ה"ל ירקרק ולאדמדם שבנגעי נגדים. מאסרפין וע"ו. ששכשיהיה כהי' גרים מזה והי' גרים מזה בהכתם. מאסרפין להסגיר ולהחליט. ובבטו ההסגר שבנגעי אדם. אינו שסגור הדלת בעד האדם [כלעיל סי' יד]. כמו כן בנגעי נגדים. א"ל להיחיו בקפוסאל ולהסגירו. אלא הכהן אומר שהבגד מוסגר. דהיינו לפע"ד לשון סגר אלקים היום את אויביך בידך [שמש"ל א' כ"ו]. ור"ל מאמר לשמירה ולבדיקה ברוך. או ר"ל מופרשם ומבדל מחסריה. ששטוריהם פורשים ממנו ציוי ציוי שלא יתמחו צו. אויבשעלשכסען בל"א:

(כד) אמנם אופן הבדיקה שבנגעי מינים ה"ל ציוס ו' [וכ"כ בחתלה וציוס י"ג] כך הוא צביוס ה' מתחלת ההסגר. במקום שפשה הזכרים [סי' ב] צודק הכהן הגעג שזאה ימאל צה צ' ל ר י ע ו ח א. דהיינו שגשגה הגעג במראיתו שנתחלה או אוסיף בחוץ המראה. וגם פשה בגדלו והתפשטותו יותר מבחתלה. או מחלויט הכהן מיד. ושורף את הבגד או השתי או העיר או העור. ואם ימאל צו או צ' ל ר י ע ו ח א. דהיינו שלא פשה. וגם כהה ממראיתו. דהיינו שגשגה מירקרק או מאדמדם. ירוק או אדם חלוש מאד דשייט מראה שלישית מהחוק מאד. וכ"ש כשהתכסה לגמרי למראה כשירה. או שצברה

(כד) אמנם אופן הבדיקה שבנגעי מינים ה"ל ציוס ו' [וכ"כ בחתלה וציוס י"ג] כך הוא צביוס ה' מתחלת ההסגר. במקום שפשה הזכרים [סי' ב] צודק הכהן הגעג שזאה ימאל צה צ' ל ר י ע ו ח א. דהיינו שגשגה הגעג במראיתו שנתחלה או אוסיף בחוץ המראה. וגם פשה בגדלו והתפשטותו יותר מבחתלה. או מחלויט הכהן מיד. ושורף את הבגד או השתי או העיר או העור. ואם ימאל צו או צ' ל ר י ע ו ח א. דהיינו שלא פשה. וגם כהה ממראיתו. דהיינו שגשגה מירקרק או מאדמדם. ירוק או אדם חלוש מאד דשייט מראה שלישית מהחוק מאד. וכ"ש כשהתכסה לגמרי למראה כשירה. או שצברה

* וכל' גולד פשה והטמא מירקרק לירוק ומאדמדם לאדום כפי הכהן שני וקם פסל לטמא ולחי מחלויט כן פשטא לכא' ולי' ופי"ג נעטר. (** פול' צ"ל פשה ולכא' גם גולד פשה הדין כן ולי' פ"ג שרף

מראה שכל ממראה הקיר. והיא ארבעה. וממראה הבגד נרין שיהי' לכן דוקא. מראה הבגד נראה שכל ממראה הנגע ככל מראה חמה שעמוקה מן האל. אבל נגע בתיים שממא דק כשהכתלים נכזבים. לא תהקה. אם הסתל ג"כ נכזב ירקרק או אדמדם. כמה יהיה ניכר ממראה הנגע. זה השיב יפה החורה. והנה הנגע בקירות הבית שקפירו דרוח דהיינו שמראה הנגע משוקע ועמוק ממראה הקיר. וכדי שלא נעשה לומר דמלת שקפירו דרוח שז על קירות הבית. דהיינו שמראה הקירות נראה שוקעות. ולכן פי' הכתוב יותר וקאמר ומראהו שכל מן הקיר. וכן ב' הרמב"ם [בפי"ד מטו"ה ה"ג]. דאין נגע ממא בבתיים. רק כשמראה הנגע נראה שכל מהקיר. והיינו מה שהערגו לעיל כשמראה הסתל לכן א"ל שיתמא צו נגע שמראהו ירקרק או אדמדם. שלעולם מראה הקיר שכל ממנו. וע' צביאור הח' ר' הירץ וייל שנתקשה בענין זה]. (ב) שיעור הכנה כגודל צ' גריסין. (ג) שיהיה הכתם בבית הבית. ובר"פ דדוקא בבית. הא ברפסא או בהמעיבה. אף שיש בתי אבנים ועפר ועלים. אמ"ל בנגעים. דהרי קיר וקירות הבית כתובים כגולה פרשה. (ד) שיהי' הכתם בהכותל בפנימיות הבית. אבל צבאורי קירות הבית. אין הנגע ממא. כדדרש בת"כ. כנגע נראה לי בבית. ומתכו ולא מאחוריו [כתום] יבמות ק"ג ב' ורמ"מ פ"ט מטו"ה]. ונ"ל דממלתה נקדש הכי. ור"ל ונ"ל גם לאחריים. ככל נגע צבאורי הכותל בחוץ. ונ"ל דמבואר בן גם במשה דהרי כותל צבוי לבית חבירו. ונתן את שלו. ומיזה חלק חבירו שבכותל [כפי"ג מט"ז]. ואי אמרת דגם נגע צבאורי הבית ממא בבית. א"כ גם אורו שהנגע הוא בלד חוץ של תלול חדרו. אפי"ל נטמא חדרו. וגם חלקו נלשךר נתייה. ודוקח לחלק. דהתם שאני דהני הכותל צבאורי הנגע שייך לאדם אחר. משא"כ הכא כל הכותל שייך לאדם א' שציתו מנוגע. דלנש"ד ל"מ ה' י"ז. דחבירו דנקט התם הוא לאו דוקא. אלא בלד גוונא חדר הסמוך אין חלק הכותל ששייך לו נרין נתייה. וכדוגמת עלייה דנקט התם [מ"ג] אפי"ל החדר והעלייה שנין שייכי לאדם א'. אפי"ל אינו נתן רק מה ששייך להחדר המנוגע. וכמבואר התם. (ה) שיהי' בביתו הבית שבו הנגע. אבנים ועפר ועלים. או מוטמא בנגעים. אבל לנכס או שיש איתו נחשבים אבנים. וגם סיד אינו נחשב עפר [רמב"ם פ"ט מטו"ה]. (ו) שיהי' הבית שבו הנגע. חובו ד' על ד' אמות. (ז) שיהיה הבית הוא מרובע מציפס. (ח) שיהי' הבית המנוגע מהובר צבארי. (י) שיהי' צבארי צבארי רק גד' וזויתיו. (כ) שיהי' הבית הוא שייך לנכס בבית. (י"א) שיהי' הבית הוא בני צבארי ישראל :

(ל) כבר בארנו [ע"י ס' בנ] שהסביר בנגעי אדם או בגדים. א"ל שיהי' זה או זה סבור אחר הדלת. ורמ"ל [פי"ד מטו"ה ה"ה] קיהה ואמר דכפי הגרסה גם הסביר בית א"ל שצבוי דלת. ושם כתבנו דלפי"ל מלת הבגר פירושו לשון מסירה. כמו אגרי ה' בידך [שמואל א' כ"ד]. כלו' מסור להשגה אם יפסה או לא. א"ל ר"ל מופרד. דלנש"ד שפערט בל"א. שיכרשו ממנו בנ"א. ויהיה מלשון וסבור לקראת רודפי. א"ל נ"ל שאין פירושו אבשלישטן. רק ככל בנין הכבד. שפירושו הסוך הפעול. כמו ודשנו את המזבח. שפי"ט עש"שטן. דהיינו להסיר הדשן. כ"כ ה"ל ר"ל הכא פירושו אויסקליטען. ור"ל מדלרין להויתא האדם והבגד מהעיר שמוקפת חומה. מיהו לפ"י לא שייך לפרש בן בבית. אבל לרש"י [תולין י"ב]. וכ"כ לרש"י והר"ן ורובו והרא"ש [דרים ל"ו ב]. הסגר בתיים נרין לבגדו דלת ממנו. ואי ס"ל נריתו דהבגד אדם ונגדים א"ל לבגדו ממנו. כאלה דעת טעה. לא זכיתי לידע מה חילוק יש בין הני :

(ל) בית המואבר או מוחלט ממא בנגע. אלא שהמואבר ממא רק בנגע בבית מתחו. והמוחלט ממא בין שנגע בו מתחו או מאחוריו. אולם שטיק ממאין צביאה. עון סבור שכנס לתוכו ראשו ורובו. דברך ביאה [לאספוקי בנגעם דרך אחוריו. אינו ממא. אפי"ל כשנשאר רק ראש חוטמו בחוץ [בשבוטת י"ז ב]]. נעשה האדם כנגעם ונגדיו ראשון לסומ'. וכן כשהכניס לבית מנוגע ה"ל רובו של כלי נטמא הכלי. וכן אם הכניס לתוך בית ה"ל צ' על ג' אצבעות מנגד גדול. נעשה הבגד. ראשון. ביהו דוקא בגד וכלי שאין האדם לנכס בתי. ונמא מיד כשכנסו בשיעור ה"ל. אבל כשהאדם לנכס בתי. האדם נטמא מיד כשכנס. אבל הן לא נטמאו עד שהאדם שלשן שיה הוך הבית כדי לחילת פרס [ואם כדי ג' בימים לרמב"ם וכדי ד' בימים לרש"י [א"ח שס"ח ס"ג]]. וכל המניח בל"מ בלחל המת. מניח הוא גם בבית מנוגע. כשהוא מוכסה. וכל המניח בלחל המת כשהוא מוכסה. מניח הוא בבית מנוגע אפי"ל כשהוא מנוגה. לפיכך כ"ח וכלי אבנים וכלי אדמה. שמניחין בלחל המת בל"מ. מניחין בבית מנוגע. כשהן רק מוכסין. אבל צו דות [וה"ה כלי שמחויק ב"ם]. על ג' אצבעות מנגד גדול. נעשה הבגד. ראשון. ביהו דוקא בגד וכלי שאין כשהוכן בבית מנוגע אפי"ל כשהן מעולין. ונ"ל דה"ל דקילת טומ' ביאה ממומ' אהל [ע"י ס' ד] :

(ל) אבנים ועפר שחלקן וקפה מהמואבר כנע'י. וכ"כ אבנים ועפר ועלים שמציה המוחלט. נרין להויתא מתוך לעיר אפי"ל אינם מוקפת חומה. ובית מהן ממא בנגע ובמא. וממא ג"כ צביאה. דכשכנס בית מהן לבית שלא בדרך העברה. נטמא כל מה שבבית ועשה ראשון [ע' לע"י ס' יד אות ג]. אבל המאחיל על אבן המנוגע. או שהאחיל האבן עליו. סבור [כ"ז ברמב"ם פ"ד ופי"ו מטו"ה].

(ל) כל דיני מזרע ונגעים וסביראן טהר בין צבארי או צבארי [חוץ מנגעי בתיים שאינו נובד רק בבתי א"ל וכמ"ל] בין צבתי הבית ובין שלא בבית הבית [חופפתא דנגעים פ"ה. ורמב"ם פ"א מטו"ה] ובימי תמיהתי למה אין נובדן בן צבארי. וזכרתי ימים מקדם. שבידלתי הנעתי תמיהתי ו לפי הגאון הגדול מה' עקיבא ז"ל אוק"ל. והשבתי שגם הוא תמה על דבר זה. ושחין לו תירוץ המתקבל על הדעת. והשתא דקש"שאל דלדדקי נ"ל דאף דאין לתרץ משום דלמחרתו נרין העברת הער על כל צבארי. ומדאין אנו בקיאין ביחוסיו כהוהו [כרמנ"א ס' ר"א סק"ד] לפיכך לא נראה לשומד על חוקת כהוהו של זה. לעבור על כמה לאוין. דרעברת הער צוקטו ופאה ראשו שאכסר הוא שלא במקום מואה. ואין ספק מויתא מיד ודאי [כנה"ס פ"ו ב]. אבל אין זה תירוץ מספיק. דתינה נעתי אדם אבל נעתי בתיים בל"מ. ונגעי צבאריים בל"מ מואי איכא למימר. אולם ל"ל דבבתיים ונגדים איכא אפוקי ממומ' מחוקת מריה. לנתון הבית ולברוף הבגד. לא אלימא חוקת כהוהו עד חוקת ממון. ואף שבזמן הבית היו שורפין וסוקלין [חוקות [כקדושין פ' א']. היינו צבתיים א"ע נכך מכה טענת ברי. אבל הק' כתי צבארי. שאין מחויקין א"ע לכהנים. רק מכה טענת ספק. והרי אין חילת נגע נעשה רק ע"י כהן מיוחד. לפיכך לא סביר על ראיית הכהן גם לענין טהרתו בצפרים [וע' צבארי צבארי כ"ו שהארכתי שם צבארי] וגם בנגע אדם יש ספק שמא אינו כהן. ואין יקוף פאה ראשו בנתק או אף יקוף ראשו ויעבד תער על זקתו כשיהרפא :

מראה שכל ממראה הקיר. והיא ארבעה. וממראה הבגד נרין שיהי' לכן דוקא. מראה הבגד נראה שכל ממראה הנגע ככל מראה חמה שעמוקה מן האל. אבל נגע בתיים שממא דק כשהכתלים נכזבים. לא תהקה. אם הסתל ג"כ נכזב ירקרק או אדמדם. כמה יהיה ניכר ממראה הנגע. זה השיב יפה החורה. והנה הנגע בקירות הבית שקפירו דרוח דהיינו שמראה הנגע משוקע ועמוק ממראה הקיר. וכדי שלא נעשה לומר דמלת שקפירו דרוח שז על קירות הבית. דהיינו שמראה הקירות נראה שוקעות. ולכן פי' הכתוב יותר וקאמר ומראהו שכל מן הקיר. וכן ב' הרמב"ם [בפי"ד מטו"ה ה"ג]. דאין נגע ממא בבתיים. רק כשמראה הנגע נראה שכל מהקיר. והיינו מה שהערגו לעיל כשמראה הסתל לכן א"ל שיתמא צו נגע שמראהו ירקרק או אדמדם. שלעולם מראה הקיר שכל ממנו. וע' צביאור הח' ר' הירץ וייל שנתקשה בענין זה]. (ב) שיעור הכנה כגודל צ' גריסין. (ג) שיהיה הכתם בבית הבית. ובר"פ דדוקא בבית. הא ברפסא או בהמעיבה. אף שיש בתי אבנים ועפר ועלים. אמ"ל בנגעים. דהרי קיר וקירות הבית כתובים כגולה פרשה. (ד) שיהי' הכתם בהכותל בפנימיות הבית. אבל צבאורי קירות הבית. אין הנגע ממא. כדדרש בת"כ. כנגע נראה לי בבית. ומתכו ולא מאחוריו [כתום] יבמות ק"ג ב' ורמ"מ פ"ט מטו"ה]. ונ"ל דממלתה נקדש הכי. ור"ל ונ"ל גם לאחריים. ככל נגע צבאורי הכותל בחוץ. ונ"ל דמבואר בן גם במשה דהרי כותל צבוי לבית חבירו. ונתן את שלו. ומיזה חלק חבירו שבכותל [כפי"ג מט"ז]. ואי אמרת דגם נגע צבאורי הבית ממא בבית. א"כ גם אורו שהנגע הוא בלד חוץ של תלול חדרו. אפי"ל נטמא חדרו. וגם חלקו נלשךר נתייה. ודוקח לחלק. דהתם שאני דהני הכותל צבאורי הנגע שייך לאדם אחר. משא"כ הכא כל הכותל שייך לאדם א' שציתו מנוגע. דלנש"ד ל"מ ה' י"ז. דחבירו דנקט התם הוא לאו דוקא. אלא בלד גוונא חדר הסמוך אין חלק הכותל ששייך לו נרין נתייה. וכדוגמת עלייה דנקט התם [מ"ג] אפי"ל החדר והעלייה שנין שייכי לאדם א'. אפי"ל אינו נתן רק מה ששייך להחדר המנוגע. וכמבואר התם. (ה) שיהי' בביתו הבית שבו הנגע. אבנים ועפר ועלים. או מוטמא בנגעים. אבל לנכס או שיש איתו נחשבים אבנים. וגם סיד אינו נחשב עפר [רמב"ם פ"ט מטו"ה]. (ו) שיהי' הבית שבו הנגע. חובו ד' על ד' אמות. (ז) שיהיה הבית הוא מרובע מציפס. (ח) שיהי' הבית המנוגע מהובר צבארי. (י) שיהי' צבארי צבארי רק גד' וזויתיו. (כ) שיהי' הבית הוא שייך לנכס בבית. (י"א) שיהי' הבית הוא בני צבארי ישראל :

(ל) כך הוא דין נגע בתיים. כשיהיה בנגע בבית עשרה תאמ"ל. נרין ג' האצרות לנ' שבטות. שכן יחד י"ס יום. אבנבם הסגר שבעה ג' אינו כהוב בפירות צחורה. אבל הוא הלממ"ס. ביום ה' מתחלת הסגר. ראשון. בודק הכהן הנגע. אם כהה הנגע או הלכה לנמרי ועברה. קולף מקום הנגע. וסבור. אבנבם א"ל מלא בצוף הסגר א' שמעדה מראה הנגע וגם שיעורה צ' גריסין. אף שהמעט גדלה מתחלה. עון שהיתה כדי לרצת גם צ' גריסין. ונתמעט עד כדי צ' גריסין. סוגר הבית שוב שבעה בתיים. אולם אם בצוף שבעה א' עמד בעינו במראיתו שבתחלה. אבל פסה בגדלו עפי מבתחלה. חולץ האבנים שבהן הנגע. וקאה וחוקר העפר שצבוי האבנים המנוגעים. ומכניס לתוך החור עשהה שבוטלה. אבנים אחרים [וב"ל דגם הנכנסת האבנים לשם. מואה צ"ע היא. ובמחלתו צבאריים [כלעיל ס' כה]. ונגלות בנתק בנגעי אדם [לעיל ס' יב]. ושלא תאין אינו מעבדין]. ומה כל הבית בעפר הדש. ואינו סדו כסיד. שא' ועפר אחר יקח. וכדי לא מקרי עפר [ובמ"ש ס' ל]. אבל טיפ ודואי עפר הוא. ואחר עשהה בן מעביר הבית שוב שבעה בתיים. ולפי"ו בצוף שבעה א' בבתיים א"ל רק ג' אופייה. או קולף הנגע יסביר. או שסוגרו שוב כמוה שא"ל. או שחולץ וקאה וסח ואח"כ סוגרו. אבל שיחאנו כל הבית בצוף הסגר א' א"ל. וזה דלא כנגע צבארי :

(ל) ביום ז' מתחלת הסגר צ'. חודר הכהן ובודק נגע הבית. ואם אחר שמד בעינו במראה ונגדול הב' גריסין בצוף שבעה א'. חורה ועמדה גם השחא אחר הסגר צ' במראיתו וגדלה. או דהשחא אחר הסגר צ' מלא שפשהה בגדלה יותר מבתחלה. חולץ וקאה וסח כמבואר לעיל וסבור שוב שבעה בתיים. ואם לאחר שמעדה בעינה ובגדלה בצוף שבעה א'. מלא השחא אחר הסגר צ' שכתסה למראה כסירה או שנתמעט משיעור צ' גריסין. קולף מקום הנגע ומשחר הבית בצפרים. כמפורש צחורה. ואם לאחר שמלא בצוף הסגר א' שמד בעינו ופסה. והלץ וקאה וסח. מלא השחא אחר הסגר צ' שחורה נגע לבית. אפי"ל שלא במקומה שבתחלה. ואפי"ל גם במראה אחרת פסולה. או נתון כל הבית. וכל עפרו ואבניו ועינו טמאים כלה"ל לטמא בנגע ובמא א' וצביאה [וע' לק' ס' לח]. ואם לאחר שחלק וקאה וסח בצוף שבעה א' מלא השחא בצוף הסגר צ' שלא חורה צו נגע. משהרה בצפרים :

(ל) אחר הסגר שלישי. דהיינו ביום י"ט מתחלת הסגר א'. חודר הכהן ובודק נגע הבית. דאם לאחר שחלק וקאה וסח בצוף הסגר צ'. מלא השחא שלא חורה נגע לבית בצוף הסגר ג'. משחר הבית בצפרים. אבל אם אחר שחלק וקאה וסח בצוף שבעה צ'. חורה בצוף שבעה ג' לבית בשיעורה ומראה הראוי ונתן כל הבית ללעיל. וכן כשהחיה נגע לבית אחר ימים רבים שנפסרה מנוגע הראשונה. אם כבר הביא לפריה על הנגע הראשונה כשנפסר. ידון זו כנגע חדש. ואם לא הביא עדיין. נתן כל הבית [רמב"ם פ"ט מטו"ה ס"ב]. ובל חורה שצבאריים ושבבתיים א"ל שחחור הנגע למקום שהי' שם